

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք.....	3
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն.....	4
2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն.....	5
2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը Error! Bookmark not defined.	
2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրեր	8
2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները	8
2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ.....	9
2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն	122
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում..	14
3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական	14
3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ	15
4. ՀՀԶԾ ֆինանսավորում.....	166
5. ՀՀԶԾ մոնիթորինգ.....	177

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Հարգելի համազյուղացիներ

Ձեզ եմ ներկայացնում Վահագնաձոր համայնքի զարգացման ծրագիրը: Համայնքի զարգացման ծրագիրը համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի համալիր վերլուծության և առկա հիմնախնդիրների բացահայտման, ֆինանսական, տնտեսական, բնական և մարդկային ռեսուրսների գնահատման արդյունքում նպատակային զարգացման տեսանկյունից ձեռնարկվելիք քայլերի ամբողջությունն արտահայտող փաստաթուղթ է, որը ենթադրում է համայնքի հիմնախնդիրների արդյունավետ լուծում և համայնքի տեսլականի իրականացում:

Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Վահագնաձոր համայնքի 2017-2021թթ. զարգացման ծրագրի ընդունման նպատակն է սահմանել համայնքի տեսլականը 2021 թվականին, այդ տեսլականին հասնելու ռազմավարությունը և հիմնական նպատակները: Համայնքի զարգացման ծրագիրը մշակելիս հաշվի են առնվել համայնքի առկա ռեսուրսները (ակտիվները), պարտավորությունները, տեղական առանձնահատկությունները, երկրի տնտեսական և քաղաքական առկա իրավիճակը, ինչպես նաև առաջիկա զարգացումների կանխատեսումները: Զարգացման ռազմավարության և գերակայությունների սահմանման ժամանակ ցուցաբերվել է ինտեգրացված մոտեցում (տնտեսական, սոցիալական, շրջակա միջավայրի և այլ գործոններ):

Համայնքի զարգացման ծրագիրն իր մեջ ներառում է՝ համայնքի իրավիճակի բնութագիրը, վերլուծությունը և գնահատումը, համայնքի տեսլականը, ռազմավարության և ՀԶԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանումը, նախատեսվող հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը, ֆինանսական իրավիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և

կանխատեսումը, ոլորտային ծրագրերը, գույքի կառավարման ծրագիրը, զարգացման ծրագրի մոնիթորինգը:

Համայնքի հիմնական պրոբլեմներն են՝ Համայնքի բնակչության մի մասը գտնվում են սոցիալապես վատ պայմաններում:

ա/ Գործազրկության պատճառով երիտասարդները մեկնում են արտագնա աշխատանքների:

Ծրագրի մշակմանը մասնակցել են համայնքապետարանի աշխատակազմը և համայնքի ավագանին, քննարկվել ու հաշվի են առնվել հանրային լսումների արդյունքում կատարված բոլոր առաջարկությունները: Ծրագիրը հաստատվել է համայնքի ավագանու անդամների կողմից:

2 . Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1 Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Վահագնաձոր համայնքը գտնվում է մարզկենտրոնից 15 կմ դեպի **հյուսիս-արևմուտք**: Համայնքի տարածքը կազմում է 1710.64 հեկտար: Համայնքը գտնվում է Վանաձոր-Ալավերդի միջպետական ճանապարհի վրա: Համայնքով անցնում է միջպետական նշանակության երկաթուղին:

Աշխարհագրական դիրքը լեռնային է: Այն ծովի մակերևույթից գտնվում է 1000 մ բարձրության վրա: Կլիման բարեխառն է՝ ամռանը զով է, իսկ ձմռանը ոչ ցրտաշունչ: Վահագնաձոր համայնքով հոսում է Փամբակ, Զամառուլու և Սիսի Մադան գետերը:

Համայնքի բնակչության **53%-ը** գտնվում են սոցիալապես վատ պայմաններում, քանի որ նրանք բավարարված չեն աշխատանքով, չունեն գյուղատնտեսական հող և չեն օգտվել ոչ մի տեսակի սեփականաշնորհումից:

Համայնքի բնակչության առկա թիվը՝ 352 այդ թվում՝

0-1 տարեկան – 5

1-6 տարեկան-17

6-17 տարեկան-35

17-25 տարեկան – 42

25-42 տարեկան- 102

42-62 տարեկան- 102

63 և ավելի –49

Բնակչության սոցիալական կազմը՝

այդ թվում՝

թոշակառուներ –58

միակողմանի և երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ – 2

հայրենական պատերազմի մասնակիցներ- 0

հաշմանդամներ – 13

որից՝

0-5 տարեկան – 0

6-17 տարեկան -0

աշխատանք ունեցողներ – 40

գործազուրկներ – 201

ընտանիքների (ծխերի) թիվը-134

փախստականներ-0

2.2 Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

- Համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն կազմում է 8308.7 մլն դրամ:
- Ընդհանուր եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը կազմում է 1248.4 մլն դրամ(15.0%),
- Ստորև բերված են համայնքի հիմնական արդյունաբերական ձեռնարկությունների եկամուտները՝

Ձեռնարկություններ	Քանակը	Եկամուտներ,դրամ.
Վահագնի հիդրո	1	120.0մլն.
Քարի մշակման արտադրամաս	1	2.0մլն.

- Աղյուսակում բերված են համայնքի հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանքը և ծավալները 2016թ.

Գյուղատնտեսական արտադրանքի տեսակը	Արտադրանքի քանակը
միս	7.8տ
ձու	48480հատ
մեղր	765կգ

Անասունների տեսակը	Գլխաքանակը
Խոշոր եղջերավոր անասուններ	19
Այդ թվում կովեր	19
Մանր եղջերավոր անասուններ	-
Այդ թվում մայրեր	-
խոզեր	37
Այդ թվում մայրեր	31
թռչուններ	303

Այդ թվում հավեր	303
մեղվարնտանիքներ	153

- Համայնքում գործում է հիմնական դպրոց, որտեղ սովորում են 35 աշակերտ: Դպրոցն ունի 23 աշխատող:
- Համայնքում համայնքը ունի մեկ բուժ. աշխատող որն սպասարկում է համայնքի բնակիչներին, սակայն չունի բուժ կետ:
- Ընտանեկան նպաստների համակարգում գրանցված են 17 ընտանիքներ,
- Համայնքում գործազրկության մակարդակը կազմում է 53%:

.3 Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

- Համայնքում վերջին տարիներին իրականացված կամ ներկա պահին իրականացվող ծրագրեր չկան:

2.4 Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

N	Եկամուտի տեսակը	2017	2018	2019	2020	2021
	Ընդամենը եկամուտներ	8012.7	8019.9	8058.2	8077.4	8137.4
Ա	Հարկային եկամուտներ	1317.4	1324.6	1362.9	1382.1	1442.1
1	Հողի հարկ	302.1	302.1	302.1	302.1	302.1
2	Գույքահարկ	782.3	789.5	808.0	820.0	880.0
3	Եկամտահարկ					
4	Այլ հարկային եկամուտներ					
Բ	Տուրքեր					
1	Պետական տուրքեր					
2	Տեղական տուրքեր	183.0	183.0	210.0	210.0	210.0

Գ	Ոչ հարկային եկամուտներ					
1	Վարձավճարներ	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0
3	Տեղական վճարներ					
4	Այլ ոչ հարկային եկամուտներ					
Դ	Դոտացիա	6695.3	6695.3	6695.3	6695.3	6695.3
Ե	Եկամուտներ կապիտալ գործառնություններից					
Զ	Տարեսկզբի ազատ մնացորդ					

2.5 Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Վահագնաձոր համայնքի առջև ծառայած ընդհանուր հիմնական խնդիրներն են՝

Համայնքի բնակչության 53%-ը գտնվում են սոցիալապես վատ պայմաններում: Համայնքի զարգացման հիմնական խոչընդոտող գործոններն ու դժվարությունները նշված են ստորև.

1) Գործարար միջավայրի բարելավմանը և ձեռնարկատիրության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

. ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման դժվարությունը,

. բնակչության գործարար ոլորտի գիտելիքների պակասը,

. ֆինանսի բացակայությունը

. Համայնքի գույքի կառավարման խոչընդոտներն են՝

. Ֆինանսական սղություն Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանությանը խոչընդոտող գործոններ են՝

. գործազրկությունը,

. համայնքի բնակավայրի մասնակի գազաֆիկացման բացակայությունը

2) Համայնքում բնակարանային շինարարության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝ .համայնքաբնակների աղքատությունը,

3) Համայնքիբնակավայրերիկառուցապատմանը, բարեկարգմանը ևկանաչապատմանը, համայնքի աղբահանությանը և սանիտարական մաքրմանը,կոմունալտնտեսությանաշխատանքներիապահովմանը, ինչպես նաև համայնքային գերեզմանատների պահպանմանը և գործունեության ապահովմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.խմելու ջրագծի և ջրի ներքին ցանցի քայքայված վիճակը,

.միջոցների սղությունը,

.փողոցային լուսավորության բացակայությունը:

4) Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպմանը, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանմանը և շահագործմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

. ներհամայնքային ճանապարհների քայքայված վիճակը,

5) Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.քաղաքացիական պաշտպանության գիտելիքների պակասը,

.սեյսմիկ գոտում գտնվելը,

.աղետներինպատրաստվածությանծրագրիբացակայությունը,

.համայնքաբնակները պատրաստ չեն համապատասխան քայլերի դիմել վերահաս և փաստացի վտանգի դեպքում:

6) Գյուղատնտեսության զարգացման խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.հողաբաժիններ չունի համայնքը,

. Համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանությանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.հեղեղատարների բացակայությունը,

- . Փամբակ գետի հունի պատնեշների թայքայվելը,
- . Քարաթափումներ ճանապարհին
- . աղբահեռացում չկա,

7) Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

- . գործարար միջավայրի բացակայությունը,
- . ձեռնարկությունների բացակայությունը,
- . երիտասարդների միգրացիան,

8) Համայնքում ծնելիության և բազմազավակության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

- . երիտասարդների չամուսնանալը,
- . երիտասարդ ընտանիքների սոցիալապես պաշտպանված չլինելը,
- . պետության կողմից աջակցության պակասը, աղքատությունը,

9) Համայնքում բնակչության առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի իրականացմանը, արդյունավետ և մատչելի բժշկական սպասարկման պայմանների ստեղծմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

- . բնակչության իրազեկվածության պակասը, բուժ-գործիքների պակասը, նեղ մասնագիտությամբ բժիշկների համայնքներ չհաճախելը, անվճար բուժ սպասարկման քիչ լինելը, ջեռուցման բացակայությունը և բուժ կետի շենք չունենալը

Համայնքային հասարակական կյանքին հաշմանդամների մասնակցության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

- . համայնքում համապատասխան պայմաններ չունենալը,

10) Համայնքում առկա ազգային և համամարդկային արժեքներին յուրաքանչյուրի ազատ հաղորդակցմանը նպաստելուն խոչընդոտող գործոններն են՝

- . հեռահաղորդակցման տեխնոլոգիաների գիտելիքների պակասը,
- . ինտերնետ կապի անորակությունը,
- . տեխնոլոգիաների անհասանելիությունը որոշ ընտանիքներին,

11) Համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով բարեգործության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

- . համայնքի երիտասարդների կամավորության պակասը,
 - . հանրային համախմբվածության և մասնակցության թույլ լինելը,
 - . տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին չտիրապետելը:
- . Ոչ մի տեսակի շենքային պայման չունենալը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊՐՈԲԼԵՄՆԵՐԸ ԾՆՈՂ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ
 Համայնքի բնակիչները գտնվում են սոցիալապես վատ պայմաններում, քանի որ՝

- ա/ Բնակիչը համայնքի պրոբլեմները իր սեփականը չի համարում,
- բ/ Գործազրկության պատճառով երիտասարդները մեկնում են արտագնա աշխատանքների:
- դ/ կենցաղային աղբահեռացում չի կատարվում:

2.6 Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն

<i>Համայնքի ուժեղ կողմեր</i>	<i>Համայնքի թույլ կողմեր</i>
<p>. Համայնքի աշխարագրական դիրքը</p> <ul style="list-style-type: none"> . Անտառներ . Գետեր . Արդյունաբերություն . Քարի հանք . Հյուրանոցային համալիր առկայություն . հիմնականդպրոցի առկայություն. 	<p>. Խմելու ջրի ներհամայքային ցանցի անմխիթար վիճակ</p> <p>* Համայնքների փողոցների, ճանապարհների, անմխիթար վիճակը:</p> <p>* Նյութատեխնիկական բազայի պակաս:</p> <p>Ծնելիության նվազում կապված տնտեսական վիճակի</p>

<p>.Գազաֆիկացման առկայություն</p> <p>.Զբոսաշրջային հետաքրքրություններ կայացնող հնություններ</p> <p>.Ողղակի ընտրությամբ ղեկավար ընտրելու հնարավորություն</p> <p>. Սիսի Մադան հանգստյան տուն</p> <p>. Գուգարք մանկական ճամբար</p>	<p>վատթարացման հետ:</p> <p>Բնակչության սոցիալ- տնտեսական վատթար վիճակը:</p> <p>* Գյուղատնտեսական հողերի բացակայում:</p> <p>* Սելավատարների բացակայություն:</p> <p>.Սոցիալապես ծանր վիճակում գտնվող ընտանիքներ</p> <p>.Ֆինանսական ռեսուրսների բացակայություն</p> <p>Արտագնա աշխատանքի մեկնողների թվի աճ</p> <p>..Ներհամայնքային ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ</p> <p>Աշխատատեղերի պակաս</p> <p>.Վթարային շենքերի առկայություն</p>
<p><i>Հնարավորություններ</i></p>	<p><i>Սպառնալիքներ</i></p>
<p>.Խմելու ջրի պաշարի առկայություն</p> <p>.Քարի հանքի առկայություն</p> <p>.Տուրիստական հետաքրքրություններ կայացնող վայրեր</p>	<p>.Տարերային աղետների վտանգ</p> <p>Իրավաբանական անձանց կողմից գուքահարկի և հողի հարկի ցածր գնահատված կադաստրային արժեքները:</p> <p>. Անկատարար օրենսդրություն:</p> <p>. Գնացքների բացակայություն:</p>

3 Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

3.1 Համայնքի զարգացման տեսլական

Համայնքի զարգացման տեսլականն է՝

Ունենալ զարգացած և հզոր համայնք, որտեղ առկա են ձեռնարկություններ, և մարդիկ ապրում են արժանապատիվ կյանքով:

- Համայնքի ուժեղ կողմերի և միկրո-հնարավորությունների վրա հիմնված վեր հանել համայնքի խնդիրները, և խոչընդոտները հաղթահարելով՝ ապահովել կայուն, շարունակական զարգացում ու հզորացում:
- Հետևողականորեն բարեփոխումներ կատարելու միջոցով բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել զարգացած, գեղեցիկ և բարեկարգ:
- Բարեփոխումներ կատարելով նախատեսվում է հասնել հետևյալ նպատակներին.
- Ակտիվացնել բնակչության մշակութային կյանքը,
- Կազմակերպել համայնքաբնակների հանգիստը
- Ապահովել բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցների նորմալ և անվտանգ երթևեկությունը:
- Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների թիվը նվազեցնել 10%-ով,
- Համայնքի սեփական տարեկան եկամուտները հասցնել 30%-ով աճի,
- Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի աճը նախորդ տարվա համեմատ հասցնել 13%-ով աճի:

3.2 Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

- 1) Գործարար միջավայրը բարելավել և ձեռնարկատիրությունը խթանել:
- 2) Համայնքի գույքը կառավարել:
- 3) Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքն ակտիվացնել՝ երիտասարդության ներգրավմամբ:
- 4) Բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանությունը:
- 5) Ապահովել ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսումը:
- 6) Համայնքում բնակարանային շինարարությունը խթանել:
- 7) Ապահովել համայնքի բնակավայրերի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը: Կազմակերպել համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը: Կոմունալ տնտեսության աշխատանքներն ապահովել, ինչպես նաև համայնքային գերեզմանատների պահպանումը և գործունեության ապահովումը կազմակերպել,
- 8) Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքը կազմակերպել, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանումը և շահագործումը կազմակերպել:
- 9) Աջակցել պետության պաշտպանության իրականացման հարցում:
- 10) Իրականացնել աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումները:
- 11) Գյուղատնտեսության զարգացումը խթանել:

- 12) Կազմակերպել համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանությունը:
- 13) Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպումն ապահովել:
- 14) Համայնքում ծնելիությունը և բազմազավակությունը խթանել:
- 15) Ապահովել համայնքում բնակչության առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի իրականացումը, արդյունավետ և մատչելի բժշկական սպասարկման պայմանների ստեղծումը:
- 16) Համայնքային հասարակական կյանքին հաշմանդամների մասնակցությունը խթանել:
- 17) Համայնքում առկա ազգային և համամարդկային արժեքներին յուրաքանչյուրի ազատ հաղորդակցմանը նպաստել:
- 18) Բարեգործությունը խթանել՝ համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով:

4 ՀՁԾ ֆինանսավորում

ՀՁԾ-ում ընդգրկված ծրագրերը ֆինանսավորվելու են՝

- Համայնքի սեփական եկամուտներից,
- Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներից
- Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներից,
- Բարեգործություն/նվիրատվություններից
- Այլ աղբյուրներից,

ՀԶԾ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացման համար չկան առկա միջոցներ, նրանց համար անհրաժեշտ է գումար ապահովել:

5 ՀԶԾ մոնիթորինգ

ՀԶԾ մոնիթորինգը կիրականացվի համաձայն Մոնիթորինգի անձնագրով (Հավելված 3) սահմանված ցուցանիշների և ժամանակացույցի: